Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ – LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827---1828

No. 222 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Antrad., Lapkričio-Nov. 13, 1951 ★★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Kriokas

Išsibalsavo alkį.
Dar gausime ir mes.
Iš kur pradėti?
Diplomatiški juokdariai.
Sveturgimių reikalai.
Rašo A. BIMBA

Konservatoriai Anglijos žmonėms jau atsimoka: mažai valgą anglai turės dar mažiau valgyti. Taip pat šiemet jie turės mažiau ir šilimos.

Balsavo už konservatorius, gauna alkį ir šaltį. Gauna tiktai tą, ką užsitarnavo savo nesusipratimu.

★

Neturime ir mes kuomi džiaugtis. Vyriausybė sako, kad ir mes turėsime diržus dar labiau susivaržyti. Girdi, beveik visų kasdieninio vartojimo daiktų kainos tuojau turės dar gerokai pakilti, ypač maistas pabrangs.

Sako: Maisto trusto pelnai per žemi. Valdžia ateis jam pagalbon žmones labiau apkupti.

O prezidentas Trumanas ir Eric Johnston CIO konvencijai patarė laukti ir kentėti, didesnių algų nereikalauti.

Gera valdžia: kapitalistams padeda aukštus pelnus palaikyti, o darbininkams liepia labiau diržus susivaržyti.

★

Daug buvo rašyta apie Amerikos ir Anglijos taikos planą. Dean Achesonas jį patiekė Jungtinių Tautų konvencijai Paryžiuje, o prezidentas Trumanas jį išdėstė Amerikos žmonėms per radiją.

Plano širdis: Suskaitykime visų kraštų ginklus. Paskui pasikalbėsime apie jų sumažinimą.

Mes nutarsime, kiek kuriam kraštui jų reikia.

★

Pasaulyje turime apie šimtą kraštų. Kiekvienan turėsime pasiųsti komisiją ginklus suskaityti.

Pas mus irgi pribus komisija. Pasitikėti negalės. Pati turės ginklus suskaityti. O jų yra milijonai.

Paskui, mes turime apie 70 militarinių bazių visam pasaulyje. Į kiekvieną bazę turės važiuoti komisija ir ginklus suskaityti.

Viskas paims keletą metų, jeigu norėsime gerai darbą atlikti. Tuo tarpu skirsime vis naujus ir naujus bilijonus dolerių didesniam apsiginklavimui. Taip darysime mes, ir taip darys mūsų talkininkai. Vis vardan "taikos."

Ar bereikia didesnio absurdo?

★

Ginklus reikia ne skaityti, bet sunaikinti. Reikia nusiginkluoti. Pradėt reikia tuojau, dabar.

Koks skirtumas, kiek kuri šalis turi atominių bombų. Visos jos turi eiti velniop, šalin, į jūrų dugną, ar kur kitur. Jos reiškia naują karą. Jų nereikia.

Tegu Jungtinės Tautos nutaria, kad atominiai ginklai turi būti tuojau sunaikinti. Komisija turi prižiūrėti, kad jie būtų sunaikinti. Ta pati komisija turi prižiūrėti, kad niekas daugiau atominių ginklų nebedarytų.

Visa atominė energija tegu eina gerų, naudingų daiktų gaminimui.

★

Štai aiškus ir praktiškas planas. Mūsų diplomatai to nenori. Jie apsiverčia juokdariais ir kalba apie ginklų suskaitymą. Jie nesiskaito nei su tikrove, nei su liaudies troškimais.

Gruodžio 8—9 dd. įvyks Sveturgimiam Ginti Komiteto konferencija. Konferencija įvyks Chicagoje. Joje reikia gerai pasirodyti ir lietuviams. Jeigu patys sveturgimiai savo teisių negins, niekas kitas jiems jų neapgins.

Vadovaujantis Jungtinių Tautų komitetas atsisako svarstyt Kinijos klausimą

Bet nutarė svarstyt Tito skundą prieš Sovietus ir jų draugus

Paryžius. — Sovietų Sąjunga siūlė, kad Jungtinių Tautų seimas (asamblėja) svarstytų ir klausimą apie Kinijos Liaudies Respublikos atstovo priėmimą.

Vadovaujantis seimo komitetas 11 balsų prieš 2 atmetė pasiūlymą. Už to klausimo svarstymą balsavo tik Sovietų ir Lenkijos delegatai. Jugoslavijos atstovas susilaikė nuo balsavimo.

Bet seimo komitetas nutarė į svarstymų programą įtraukti Jugoslavijos Tito valdžios skundą, kad Sovietai ir jų draugai "grąsina užpulti" Jugoslaviją. Skundas pasakojo, kad jie du kartu peržengę Jugoslavijos rubežių.

Malikas, Sovietų delegacijos narys, pareiškė, jog visas skundas yra tik "provokatoriški, pataikaujanti Amerikai Tito melai ir išmislai."

Lenkijos delegatas Manfredas Lachs pajuokė Tito pasaką, kad "mažytė Albanija grūmoja Jugoslavijai" tuo tarpu, kai Amerika "tūkstančiais traukinių" veža Jugoslavijai ginklus.

Sovietai suėmę anglų atomistą kaip šnipą

Roma. — Italijos laikraščiai rašo, kad Sovietų Sąjungoj areštuotas atominis anglų mokslininkas Bruno Pontecorvo, kuris pernai dingo iš Anglijos.

Italų laikraštis Il Tempo sako sužinojęs iš "rusų" Švedijoje, kad Pontecorvo buvo pasiųstas į Sovietų Sąjungą kaip atominis Amerikos šnipas. Tai jis slaptais keliais pranešęs Trumanui ir apie naujuosius Sovietų atominius bandymus.

Lenkija kaltina Ameriką už teroristų veiksmus

Varšava. — Čionaitinis teismas nusmerkė mirti du lenkus teroristus ir nuteisė du kitus kalėti 12 iki 15 metų. Teismas pareiškė, kad jie "pagal Amerikos atstovų patvarkymus" darę kruvinus, plėšikiškus užpuolimus.

ORAS. — Nešalta, dalinai apsiniaukę.

Sovietai protestuoja prieš amerikonų oro bazes Špicbergene

Maskva. — Sovietų vyriausybė užprotestavo, kad Norvegija leidžia Amerikai statydinti orlaivių stovyklas Špicbergeno salose, tiktai už 1,000 mylių nuo Murmansko, šiaurinio Sovietų uosto.

Vieno Švedijos laikraščio korespondentas pranešė, iš Norvegijos, kad amerikinis generolas Robertas K. Taylor sakė reporteriams Oslo mieste, Norvegijos sostinėje, kad Jungtinės Valstijos iš tikrųjų planuoja greitai pradėti statyti sau lėktuvų bazes Špicbergėne. Pasak Taylor'io, Špicbergenas yra "gamtinis lėktuvnešis" prieš Sovietų Sąjungą.

(Norvegijos valdžia, kaip ir paprastai, užginčija tokius pranešimus.

(Gen. Taylor, Atlanto kraštų oro jėgų komandierius šiauriniame ruožte, taip pat užginčija perspausdintus "jo žodžius" Švedijos laikraščiuose.)

MURRAY 12-TĄ KARTĄ IŠRINKTAS CIO GALVA

Žada organizuot į unijas neorganizuotus darbininkus ir remti Trumano valdžios kovą prieš komunizmą

New York. — CIO unijų suvažiavimas su trukšmingais sveikinimais išrinko Philipą Murray tos organizacijos pirmininku jau dvyliktam terminui, nors Murray jau norėjęs pasitraukti iš vietos. Jis yra 65 metų amžiaus.

MURRAY'O PROGRAMA

Murray pasiūlė ir suvažiavimas užgyrė šitokią programą:

Smarkiai organizuot į CIO unijas dar neorganizuotus darbininkus; pilnai remt valdžios kovą prieš komunizmą; padidint politinį veikimą, kad 1952 metais būtų išrinkti palankūs darbininkams kongresmanai, senatoriai ir valdininkai; uoliai darbuotis, kad Kongresas panaikintų priešunijinį Taft - Hartley'o įstatymą.

PRIEŠ EISENHOWERĮ

Emil Mazey, Automobilių Darbininkų Unijos sekretorius - iždininkas, savo kalboje smerkė generolą Eisenhowerį, kurį daugelis respublikonų perša į Jungtinių Valstijų prezidentus.

Mazey nurodė, jog Eisenhoweris priešinosi net tokiems darbininkų reikalams, kaip pensija bedarbiams ir nusenusiems.

Suvažiavimo delegatai karštai sveikino kritiškus pareiškimus prieš Eisenhowerį.

CIO sekretorium-iždininku vėl tapo išrinktas James B. Carey; vicepirmininkais — Walter Reuther, Auto. Darbininkų Unijos vadas; Frank Rosenblum, Amalgameitų Rūbsiuvių Unijos pareigūnas, ir kt.

PERON "IŠRINKTAS" ARGENTINOS PREZIDENTU

Buenos Aires. — Pranešama, kad dabartinis Argentinos prezidentas - diktatorius Juan Peron sekmadienį laimėjo rinkimus naujam terminui, gaudamas daugiau kaip antra tiek balsų, negu radikalų kandidatas į prezidentus Ricardo Balbin.

Balsavimus "dabojo" 100 tūkstančių kariuomenės ir policijos. Per ištisus pastaruosius metus Perono fašistai savaip rengėsi rinkimams. Uždarinėjo priešingus jiems laikraščius, kartotinai areštavo ir užpuldinėjo nepatinkamus Peronui politikus; neatlaidžiai persekiojo radiją agitavo už peronistus. Fašistai, tarp kitko, pašovė ir komunistų kandidatą į prezidentus Rudolfą Ghioldį.

Peronas per savo kongresą pertaisė konstituciją taip, kad prezidentas galėtų kandidatuoti ir antram terminui paeiliui, kas pirmiau buvo užginta.

Pagal Argentinos įstatymus, visi piliečiai turi balsuoti, o jei ne, tai praranda pilietybės teises.

Amerikonai praranda daugiau lėktuvų

Tokio. — Oro kautynėse amerikonai pereitą savaitę nušovė 6 rakietinius šiaurinės Korėjos lėktuvus, bet prarado 11 savo lėktuvų, kaip praneša New Yorko Times korespondentas.

Šiauriečių lakūnai nukirto 1 amerikinį lėktuvą, o jų patrankos sunaikino 10 Amerikos lėktuvų.

Amerikonai kaltina savo komandą už nesitaikymą su šiauriniais korėjiečiais

Komanda vis atmeta šiauriečių siūlomą paliaubų liniją

Korėja.— Vis daugiau Amerikos kareivių kaltina savo komandierius už nesitaikymą su šiauriniais korėjiečiais, kaip rašo New Yorko Times korespondentas George Barrett.

Jisai kalbėjosi su jankiais penkiuose armijos junginiuose. Kareiviai sakė: Šiauriniai korėjiečiai nori taikos, bet amerikonų komanda išsisukinėja nuo paliaubų. Kuomet šiauriniai komunistai padaro nuolaidą, tai amerikonai reikalauja vis daugiau ir daugiau nuolaidu. Kai atrodo, kad šiauriečiai gali priimti amerikinį pasiūlymą, tai mūsų generolai vis "pasisuka atgal."

Šiauriniai korėjiečiai paskutinėmis dienomis siūlė sudaryti neginkluotą paliauboms ruožtą paliai esamąją mūšių liniją ir sustabdyti karo veiksmus. Amerikinė komanda kartotinai atmetė pasiūlymą; sakė, karo veiksmai turi testis, iki bus kiti klausimai išspręsti, ir tik paskui galima bus sustabdyti mūšius.

J. Tautų vadai atmeta arabų skundą prieš francūzus Morokkoj

Paryžius. — Egiptas, Syrija ir kiti arabiški kraštai davė skundus, kad Francija sutrempia žmoniškumo teises ir laisves Morokkoj, šiaurvakarinėj Afrikoj.

Bendrasis Jungtinių Tautų seimo komitetas daugumą balsų atidėjo skundą neribotam laikui, faktinai atmetė. Už atsisakymą svarstyti arabų skundą balsavo Jungtinės Valstijos, Anglija, Francija ir kt. Už skundo svarstymą padavė balsus Sovietų Sąjunga, Lenkija ir Jugoslavija. Nuo balsavimo susilaikė Meksika, Čiang Kai-šeko kinų atstovas ir pora kitų.

Francija pasakojo, kad arabiškas Morokko kraštas esas tik "naminis Francijos reikalas, į kurį Jungtinės Tautos negali kištis." Francija laiko Morokką savo kolonija.

Arabiškų šalių atstovai tvirtino, kad morokkiečiai privalo būti laikomi savistovia, nepriklausoma tauta.

Sovietų Sąjunga turi 207,000,000 gyventojų

New Yorko Times, pasiremiant pranešimais iš Maskvos, skaičiuoja, kad Sovietų Sąjungoj dabar yra 207 milijonai gyventoju.

Paštaruoju laiku skaičius sovietinių žmonių pakyla po 3 milijonus per metus. Gyventojai daugėja žymia dalimi todėl, kad antra tiek mažiau miršta naujagimių kūdikių, negu 1938 metais. Iš 10 tūkstančių kūdikių dabar miršta tiktai apie 89 pirmaisiais gyvenimo metais, pagal N. Y. Times skaičiavimus.

Japonai mainieriai dalinai laimėjo streiką dėl algos

Tokio, Japonija. — 250,000 angliakasių streikavo per 12 dienų, reikalaudami pridėti po dolerį prie senosios $1.30 algos per dieną. Pagaliaus, grįžo darban, kai kompanijos pakėlė algą 25 centais per dieną.

PER SMARKUS GINKLAVIMASIS SUKĖLĖ KRIZĘ ANGLIJOJ IR FRANCIJOJ

London. — Per smarkus ginklavimasis įvarė krizėn Angliją, Franciją ir kitus vakarų Europos kraštus; pakirto civilinę jų pramonę, nupuldė finansus ir dar pablogino žmonėms gyvenimą. O Jungtinės Valstijos reikalauja, kad vakarų Europa dar uoliau ginkluotųsi prieš komunizmą.

Amerika nuo korėjinio karo pradžios urmu supirkinėja pramonei vartojamas medžiagas iš visų prieinamų amerikonam šalių. Tos medžiagos taip pabrango, kad Anglija ir Francija negali jų įpirkti. Todėl stapčioja anglų ir francūzų fabrikai.

Anglijos valdžia, norėdama taupyti, liekamus savo išde dolerius, nutarė beveik bilijonu dolerių sumažint medžiagų ir kitų reikmenų pirkimus iš Jungt. Valstijų ir Kanados per metus. Uždraudė net mėsą įgabent iš kitų Europos šalių.

O anglams jau dabar taip stokavo mėsos, kad buvo leidžiama pirkti tiktai apie trečdalį svaro jos per savaitę pagal racionavimo korteles, arba viso už 20 centų. Naujasis valdžios įsakymas numuša mėsos gavimą anglui viso iki 19 centų per savaitę.

Kviečių, cukraus, riebalų ir kitų maisto atsargų šiandien Anglija turi kur kas mažiau, negu 1941 metais, kuomet nacių submarinai ir orlaiviai buvo beveik perkirtę Anglijos susisiekimus su Jungtinėmis Valstijomis.

Bankrūtas gręsia Anglijai

Anglija yra pasižadėjus išleisti 13 bilijonų dolerių pasmarkintam ginklavimuisi per šiuos ir sekamus dvejus metus. Bet dabar įspėja, kad negalės įvykdyti to pržado, jei negaus daugiau piniginės paspirties iš Jungtinių Valstijų.

Anglijos iždo ministras Richard A. Butler pareiškė, kad jai gręsia bankrūtas.

Atominės amerikonų bazės Anglijoj – tai pavojus jai

Anglijos premjeras Churchillas pereitą savaitę aiškino, kodėl Amerika turėtų ypatingai remti Angliją, būtent: Jungtinės Valstijos yra įsteigusios savo lėktuvų aikštes Anglijoje. Jei kiltų karas, tai amerikiniai orlaiviai neštų iš ten atomines bombas į Sovietų Sąjungą. Sovietai todėl pirmiausiai paleistų savo atomų bombas prieš Angliją, kaip sakė Churchillas, kalbėdamas Londono miesto majoro bankiete pereitą penktadienį.

Amerika laiko 20 tūkstančių savo lakūnų Anglijoj. Jie paruošti ypač atominiais bombonešiais veikti prieš Sovietų Sąjungą.

Churchill lėks pas Trumaną

Anglija prašys iš Amerikos bent 300 milijonų dolerių civiliniams - ūkiniams savo reikalams iš $7,483,400,000 fondo, kurį Jungtinių Valstijų Kongresas paskyrė svetimiems kraštams stiprinti prieš komunizmą.

Anglijos premjeras Churchillas 1952 metų sausyje lėks pas prezidentą Trumaną prašyti daugiau pinigų. Suprantama, jis su tokiu atsišaukimu kalbės ir Jungtinių Valstijų Kongrese.

Anglijos iždą, tarp kitko, eikvoja jos karas prieš Malajos patrijotus, kovojančius už tėvynės išvadavimą nuo Anglijos.

Francija dar aršiau smunka

Francijos pramonė taipgi kenčia krizę nuo per didelio ginklavimosi, o Francijos iždas nusmukęs aršiau negu Anglijos. Francūzų valdžia todėl planuoja net labiau nukirsti reikmenų pirkimą iš Jungtinių Valstijų, negu Anglija nukerta.

Karas prieš vietnamiečius

Francija jau prašė 400 milijonų doleriu naujos paramos iš Amerikos.

Francijos valdžia primena, kad išleidžia po bilijoną dolerių per metus vien tiktai karui prieš Vietnamo Liaudies Respubliką Indo-Kinoje; taigi mažai lėšų telieka ginklavimuisi namie, kurio amerikonai reikalauja.

Kaip Anglija, taip ir Francija sako, Amerika turėtų daugiau pinigų skirti paprastiems jų reikalams, o ne tiek daug ginklams.

Amerika iš savo $7,483,400,000 fondo ivairiems kraštams skiria tiktai $1,022,000,000 civiliniams jų reikalams, o visus kitus pinigus — ginklavimuisi. Bet už $6,461,400,000 jie turi pirkt ginklus iš Amerikos.

Tad anglai ir francūzai prašo Ameriką bent leisti jiems patiems pasigaminti tuos ginklus už paskirtus pinigus, taip kad bilijonai dolerių liktų Anglijoj ir Francijoj. Tatai palengvintų krizę, kurion jas įstūmė pasmarkintas ginklavimasis.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

TEISMAI

PRAĖJUSIĄ SAVAITĘ federaliniame teisme Washingtone prasidėjo politinė byla penkių asmenų, kurių priešakyje stovi žymusis mokslininkas ir visuomenininkas, virš 80 metų amžiaus vyras, Dr. DuBois.

Kiti teisiamieji: Kyrle Elkins, Elizabeth Moos, Abbott Simon ir Sylvia Soloff.

Už ką šitie žmonės teisiami?

Už tai, kad jie kadaise buvo suorganizavę įstaigą, pavadintą Peace Information Center (Centras žinioms teikti apie taiką). Ši įstaiga vėliau išleido peticijas, taip vadinamą Stockholmo rezoliuciją, — peticijos buvo siūlomos žmonėms pasirašyti; peticijos, kaip žinia, bylojo už taikos išlaikymą.

Dr. DuBois buvo šio centro pirmininku, gi kiti jo bičiuliai — centro nariais.

Dėl to, kad jie darbavosi dėl taikos, vyriausybė sudarė jiems bylą, kaltinančią, būk, girdi, Dr. DuBois ir jo bičiuliai esą svetimos valstybės agentai, bet tokiais jie neužsiregistravo justicijos departmente!

Dėl to dabar jie teisiami. Džiūrė jau išrinkta, byla šią savaitę bus išplėsta; bus pašaukta eilė liūdininkų .

—:—

TAI TIK PRADŽIA! Neužilgo bus teisiamas William L. Patterson, Civil Rights Congress sekretorius. Jis kaltinamas "Kongreso paniekinime," gi tas "paniekinimas" susidėjo iš to, kad tūlas baltasis šovinistas kongresmanas Pattersoną iškoliojo! Pattersonas buvo kartą teistas, bet džiūrė nesusitaikė ir jo byla buvo "be pasekmių." Vyriausybė dabar ją iš naujo atgaivina.

Dar ir tai toli gražu ne viskas!

Niūjorke ruošiama byla 17-kai darbininkų judėjimo veikėjų, — jie bus teisiami pagal Smitho įstatymą.

Kalifornijoje tebesėdi keliolika darbininkų judėjimo veikėjų, taipgi įkalintų pagal Smitho įstatymą; jų byla bus pradėta sekamą žiemą, jei ne anksčiau.

Baltimorėje yra suimta keletas darbininkų veikėjų, kuriems ruošiama byla, kurių teismas prasidės, jei ne rudenį, tai žiemą. Jie irgi buvo suareštuoti einant Smitho įstatymu.

Artimi justicijos departmentui žmonės skelbia, jog neužilgo bus įvykdyta dar eilė areštų einant Smitho įstatymu.

Taigi, kaip matome, bylų daug, persekiojimai darbininkų judėjimo vadovų dar nesulaikyti. Tai deda ant kiekvieno galvojančio amerikiečio pareigą padėti tiems, kurie yra puolami ir persekiojami, pareigą gelbėti Teisių Bilių.

PAS LENKUS AMERIKIEČIUS

ANĄ DIENĄ šitų žodžių rašytojui teko kalbėtis su vienu lenkų veikėju.

Lenkai amerikiečiai šiuo metu turi suorganizavę komitetą Lenkijos rubežiams ginti. Šis komitetas, sakė informuotojas, suorganizavo įdomų maršrutą. Buvęs Michigano valstijos senatorius, Stanley Nowak, važinėja su prakalbomis, o su juo važinėja maža (iš trijų) trupė vaidintojų, kurie vaidina neilgą veikalą; be to, rodoma Lenkijoje gaminta filma, susijusi su šiandieninėmis Lenkijos sienomis.

Kalbamasis veikėjas sakė, jog šis maršrūtas turi gražaus pasisekimo. Į mitingą įėjimas lėšuoja vienas doleris; žmonių susirenka nemažai, tuo būdu maršrūtas savaime apsimoka.

Tai pirmas toks tarp lenkų žygis ir žymėtina, kad į mitingus atsilanko nemaža net ir lenkų dipukų .

—Apie ką kalba Mr. Nowak?—buvo paklaustas informuotojas.

Kalbėtojas dėsto tai, kad šiuo metu, kai Washingtonas siekiasi Vakarų Vokietiją ginkluoti, Lenkijai susidaro pavojus būti iš vokiečių pusės užpultai. Vokiečiai naciai ir jų talkininkai Vakarų Vokietijoje drąsiai ir atvirai kalba apie atėmimą iš Lenkijos Silezijos, apie būsimąjį karą prieš Lenkiją. Jeigu pirmiau lenkai reakcininkai bandė prieš šiuos faktus užsimerkti, tai dabar negali to padaryti, nes kiekvienam aišku, kad taip esama. Dėl to kalbėtojas ir organizuoja lenkus amerikiečius, kad jie protestuotų prieš Vakarų Vokietijos ginklavimą, nes ginkluota, imperialistinė Vokietija—Lenkijai pavojus.

Be to, sakė informuotojas, Mr. Nowak lankosi pas senatorius, pas įvairius lenkų veikėjus, į lenkiškų laikraščių redakcijas ir ten prie kiekvienos progos bando įdiegti jiems to Lenkijai pavojaus mintį .

Tiesa, reakcininkai, tokie, kaip p. Rozmarek, siekiasi visaip šią Mr. Nowako misiją diskredituoti lenkų visuomenės akyse, bet jiems ne visur pavyksta, nes tiesa, realūs faktai pradeda atidaryti akis daugeliui tų lenkų, kurie ligi šiol galvojo taip, kaip Rozmarekai norėjo.

Kas Ką Rašo ir Sako

ADV. F. J. BAGOČIUS, BENDROVĖS IR SOCIALISTAI

Adv. F. J. Bagočius per Keleivį polemizuoja su Karpium dėl Živato arešto Bostone, — arešto, įvykdyto labai sėniai. Karpius sakė, jog Živatas buvo areštuotas Bagočiui įskundus, o pastarasis sako, jog nieko panašaus nebuvo. Reikia manyti, jog čia Bagočiaus tiesa, jog Karpius meluoja.

Bet ne tame dalykas.

Bagočius, gindamas socialistus ir smogdamas tautininkams, paduoda šitokią "litaniją":

Organizacija moksleiviams šelpti Aušra ne socialistų organizuota ir tvarkoma, dingo be atskaitų. Mano ten žlugo mizerniškas $100.

"Laivynas" taipgi ne socialistų organizuotas, be jokių atskaitų dingo. Mano ten patriotiškais sumetimais išgaravo $300. Kiek kitų lietuvių, nežinau.

"Progress Shoe" suorganizuota ir tvarkoma labai artimų p. Karpiui asmenų buvo bankrutan nuvaryta. Socialistas Jurgis Gegužis, patriotiškais sumetimais ten prarado suvirš $10,000, o aš $4,000. Ten lietuviai sudėjo apie $300,000.

"Palanga Credit" valdoma žymaus tautininko, dabar brooklyniečio, dingo be žinios, su man nežinomu sukeltu kapitalu, sykiu su mano $100.

"Progress Clothing," taipgi organizuota to minėto tautininko, su keliais tukstančiais, ir mano $100, prasišalino be jokios žinios.

"Lithuanian Mechanics and Machinists," su lietuvių apie $12,000, kurių tarpe ir mano $200, be jokių atskaitų buvo bankrutų teismo likviduota.

"American Textile" ne socialistų organizuota ir tvarkoma, sukėlė suvirš $200,000 lietuvių tarpe. Mano buvo $500. Ji be pėdsako buvo numarinta Kaune ir Amerikoj.

"Lithuanian Sales" organizuota ir vedama žymių socialistų priešų, sukėlė apie $300,000 ir žlugo Kaune ir Bostone. Aš netekau $1,000.

"Eglynas" suorganizuotas ir vedamas žymaus p. Karpiaus vienminčio, sukėlęs Amerikos lietuvių tarpe suvirš $200,000 (su mano $2,000) atsisveikino Lietuvoj nei vieno tartoko nepastatęs, bet Palangoje išsibudavojęs sau Villa Komoda. Suinteresuotiems galiu pasiųsti mano 200 akcijų. Suprantama, visai beverčiai.

"Žemės Bankas" visai ne socialistų organizuotas ir tvarkomas, sukėlė suvirš $300,000 (pas mane originalės kvitos!). Dingo ir su mano $500, nė ačiu nepasakęs.

"Atstatymo Bendrovė," su kudikiu "Baltic States Bank," sukėlė lietuvių tarpe apie $500,000 (su mano $1,100). Ją valdė labai artimi p. Karpiaus vienminčiai. Visokiais budais prarasta viskas, apart $18,000, kurie randasi pas iždininką ir kurs jokių atskaitų niekam neišduoda. (Keleivis š. m. lapkr. 6 d.).

Parodes tautininkų žulikystes, Bagočius klausia: "Na, o ką socialistai moraliai ar materialiai kada nuskriaudė?"

Socialistai moraliai nuskriaudė daug žmonių, — nuskriaudė jie ir materialiai. Kas neatsimena, kai jie Čikagoje organizavo kuiolų-bingolų korporaciją? Kas neatsimena, kai jie Čikagoje pardavinėjo kaž kokius "Kinijos aliejaus šaltinių" šėrus? Užtenkamai ten buvo nuskriaustų žmonių!

Bet tai yra antraeilinis šiuo tarpu dalykas.

Svarbesnis dalykas glūdi tame, kad Bagočius, išvardindamas tautininkų bendroves, bando įrodyti, jog tautininkai yra žulikai, o jis, Bagočius, yra geras patrijotas ir, kaip to pasėka,—tautininkų žulikų auka.

Tasai faktas, kad Bagočius, būdamas advokatu ir skaitydamasis sugabiu finansininku, kišo į tautininkų - žulikų bendroves savo pinigus, jau byloja ne kaip ir apie patį Bagočių! Pagalvokime: **nebuvo tokio tautininkų iškepto prasmirdusio pajaus, į kurį Bagočius nebūtų įkišęs savo pirštų!**

Jeigu jis davė tūkstančius dolerių žulikiškoms bendrovėms, tai kaip adv. Bagočius gali norėti, kad SLA nariai už jį balsuotų prezidento vietai, — prezidento, kuris prisideda prie organizacijos finansų tvarkymo?

Taigi faktai, kuriuos Bagočius paduoda, yra įdomūs, bet jie, plakdami tautininkus-žulikus, kartu plaka ir patį Bagočių.

Jei anais laikais adv. Bagočius būtų skaitęs Laisvę ir klausęs josios patarimų, tai jam šiandien nereikėtų skųstis, kad nemažą krūvą pinigų sukišo į apgavikų kišenes.

Iš Lietuvos

Darbu stiprinsime taiką

TROŠKŪNAI, IX. 15 d. — Su dideliu patriotiniu pakilimu praėjo Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimosi pasirašymas "Kalnapilio" kolūkyje.

Susirinkime kalbėjo kolūkiečiai Binkys, Baltakys, karvių melžėja Viržienytė ir kt. Atėję tiesiog iš darbo, kolūkiečiai vieningai pasirašė Kreipimąsi.

Savo parašus po Kreipimusi padėjo Vinco Kudirkos vardo, "Gegužės Pirmosios" ir kitų rajono kolūkių nariai.

Sveturgimiams ginti konferencija Chicagoje gruodžio 8-9 dienomis

Amerikinis Sveturgimiams Ginti Komitetas praneša, kad yra šaukiama komiteto konferencija Chicagoje gruodžio 8 ir 9 dienomis. Tai bus dvidešimties metų sukakties konferencija. Tai bus tinkamas atžymėjimas šio komiteto dvidešimties metų veiklos.

Komitetas ragina išrinkti atstovus į šią svarbią konferenciją. Tai darbas organizacijų. Sveturgimių organizacijos privalo daugiausia susidomėti. Lietuviams nereikia atsilikti.

Persekiojimas sveturgimių labai paliečia ir lietuvius. Clevelande, Chicagoje, Detroite yra sulaikytų žmonių "deportavimui." Paskutinė persekiojimo auka yra veikėjas ir laikraštininkas Leonas Prūseika. Jis paleistas po penkių tūkstančių dolerių kaucija. Taip pat, kaip jau visiems žinoma, persekiojamas yra Vincas Andrulis.

Kaip visus kitus persekiojamus sveturgimius, taip lietuvius nuoširdžiai gina Amerikinis Sveturgimiams Ginti Komitetas. Asmeniškai užpultam žmogui teismuose beveik neįmanoma apsiginti. Kaip gi galėtų sulaikytas darbininkas arba darbininkiškas veikėjas pasisamdyti advokatą, jeigu nebūtų organizacijos tuomi pasirūpinti? Gynimasis teismuose kaštuoja tūkstančius dolerių.

Štai pati pamatinė Amerikinio Sveturgimiams Ginti Komiteto svarba. Ir per dvidešimt metų šis komitetas gynė kiekvieną idėjiniai persekiojamą sveturgimį amerikietį.

Šita dvidešimtmetinės sukakties konferencija, šaukiama Chicagoje, turėtų susilaukti plačiausios paramos. **Amerikonas**

Argi Amerikos organizuoti darbininkai tylės?

New Yorke puošniam Hotel Commodore eina metinė CIO konvencija. Joje jau kalbėjo ekonominis stabilizatorius Eric Johnston. Jis pasakė, kad Amerikos organizuoti darbininkai turi "susivaldyti" ir nereikalauti algų pakėlimo . Toje pačioje dvasioje konvencijai prisiuntė laišką ir prezidentas Trumanas. Vardan "tautos vienybės" ir "apsigynimo" organizuoti darbininkai raginami atsiduoti likimui ir nusilenkti prieš kylančias kainas, susivaržyti diržus ir pasiaukoti.

Pono Johnstono "patarimą" CIO unijų atstovai pasitiko labai šaltai. Labai keblioje padėtyje atsidūrė CIO prezidentas Philip Murray. Per paskutinius keleris metus Murray ištikimiausiai sekė vyriausybės politiką ir pildė visus josios įsakymus. Ne tik kaipo CIO prezidentas, bet ir kaipo prezidentas didžiosios plieno pramonės darbininkų unijos (United Steelworkers of America), Philip Murray sulaikė darbininkus nuo kovos už būtinai reikalingą algų pakėlimą. Juk kaip tik toks jo pataikavimas prezidentui Trumanui neleido CIO unijoms įsitraukti į kovas; kaip tik tas ir pakenkė tų unijų augimui. Daugelis jų net neteko labai daug narių. Juk kaip tik todėl net vienuolika didžiulių unijų buvo išmesta iš CIO, kad jos atsisakė besąlyginiai remti visą vyriausybės naminę ir užsieninę politiką. Tik už tai daugiau kaip milijonas organizuotu darbininkų atsidūrė už CIO sienų.

Visa tai iki šiol buvo "gerai" ir labai patiko vyriausybei. Iki šiol pusėtinai gerai sekėsi ir prezidentui Murray sulaikyti CIO unijas nuo kovos prieš aukštas kainas ir už algų pakėlimą.

Bet štai dabar Johnston ir Trumanas reikalauja toliau tęsti tą pasiaukojimą. Vis vardan to paties "ideało." Susirinkę unijų atstovai svarsto: Kur galas, kaip ilgai darbininkai turės pasiaukoti, kai tuo patim tarpu plieno trustas, žibalo trustas, maisto trustas, anglies trustas, kompanijos, korporacijos ir firmos žeriasi tokius milžiniškus pelnus, kokių visa Amerikos istorija dar nebuvo mačiusi?

Philip Murray mato ir supranta, kad darbininkų kantrybė po truputį pradeda išsekti. Todėl jis negali karštai ploti Trumano ir Johnstono reikalavimui tolimesnių pasiaukojimų iš organizuotų darbininkų pusės. CIO konvencijoje jis beveik per ašaras sakė:

"Darbininkai yra pasiruošę paaukoti savo kraują, savo sveikatą ir savo gyvybę apgynimui laisvės, bet to paties jie reikalauja ir iš kitų šalies gyventojų dalių. Mes šioje šalyje turime ir saumylingų interesų."

Paskui jis nurodo, kaip tie saumylingi interesai neparodė jokio pasiaukojimo vardan "tautos vienybės ir saugumo." Ir vyriausybė nieko nepadaro, kad tuos interesus priversti pasiaukoti.

Philip Murray stovi ant vulkano. Viskas rodo, kad organizuoti darbininkai, net jo paties United Steelworkers Unijos nariai, nebelinkę tolimesniems pasiaukojimams. Žurnalo "March of Labor" leidėjai pasiuntė reporterį į didžiuosius plieno centrus. Jam įsakyta patirti darbininkų nuomonę. Ir visur, kur tik šis reporteris pasisuko, išgirdo vieną ir tą pačią "giesmę": Darbininkams dasiėdė algų užšaldymas iki gyvojo kaulo. Šį sykį plieno darbininkai nepasitenkins tik gražiais pažadais. Jie sako, kad jie reikalaus tikro, apčiuopiamo algų pakėlimo ir už tai griežtai kovos. Gerai, kad unijos vadai jiems padės. Bet jie turi pavyzdį iš New Yorko uosto laivakrovių, kad galima kovoti ir be unijos vadų palaiminimo, netgi prieš vadų valią ir norus.

Štai ko bijo Philip Murray. Jis nenori atsidurti nemalonioje Joseph Ryan, laivakrovių unijos lyderio, pozicijoje. Jis nenori pasilikti generolu be armijos.

CIO konferencija rodo Amerikos darbininkų nepasitenkinimą šiandienine padėtimi. **Salietis**

Policistai apsaugo skebus, kurie nori eiti ir laužyti New Yorko uosto laivakrovių streiką. Tik prie vieno "pier" pastatyta 90 policistų.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

AUSTRAI PROTESTUOJA PRIEŠ BRANGUMĄ

VIENA, rugsėjo 14 d. Vienoje įvyko Austrijos sostinės butų nuomininkų delegatu konferencija, kurioje dalyvavo šimtai darbininkų, tarnautojų, pensininkų, namų šeimininkių, smulkiųju prekybininkų ir amatininkų atstovų.

Pranešimą padaręs Vienos "Butų nuomininkų teisių gynimo komiteto" pirmininkas Kargeris nurodė, kad vyriausybės ruošiamas butų nuomos kainos pakėlimas liečia plačius gyventojų sluoksnius.

Pranešėjas papasakojo apie visoje šalyje išsivyščiusį masinį protesto judėjimą ir pabrėžė, kad šiuo metu pagrindinis uždavinys yra stiprinti darbo žmonių vienybę jų kovoje prieš naujas vyriausybės priemones, nukreiptas prieš gyventojų interesus.

Diskusijose dėl Kargerio pranešimo pasisakė 15 žmonių. Visi jie vieningai reikalavo vystyti aktyvią, ryžtingą kovą prieš butų nuomos kėlima.

Konferencijos dalyviai priėmė rezoliuciją, kurioje ragina austrų tautą "remti Vienos darbo žmonių kovą, rengti galingas protesto demonstracijas visoje šalyje ir parodyti vyriausybei, kad tauta neleis naujai pakelti butų nuomą."

Represijos prieš pažangiuosius elementus Indonezijoje

HAGA, rugp. 26 d.—Olandijos spauda toliau praneša apie kruviną terorą Indonezijoje. Indonezijos valdžios organai vykdo masinius susėmimus demokratiškai nusiteikusių elementų tarpe. Vien Javoje ir Sumatroje suimta apie 1,500 žmonių. Dauguma suimtųjų—komunistai.

Laikraščiai rašo, kad suėmimus vykdančiai policijai padeda kariuomenės dalys.

Net dešinioji Olandijos spauda neslepia, kad Indonezijos demokratai persekiojami įsakymu Jungtinių Valstybių, kurios vis labiau stiprina savo pozicijas Indonezijoje.

IZRAELIS PAKRYPO Į "VAKARUS"

Tel Aviv, Izraelis. — Pranešama, kad Izraelio valdžia jau aiškiai pakrypo link Amerikos - Anglijos. Iki šiol šakėsi būsianti bepusiška kas liečia ginčus tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

DR. S. MATULAITIS

Lietuvių tautos istorija

(Tąsa)

Lenkijos didžponiai pradėjo murmėti. Neilgai trukus, Lenkijoje kilo sumišimas. Bajorija pradėjo manyti apie pasisodinimą į Lenkijos sostą kurio nors lenkų kunigaikščio Piastų giminės.

Kad nuraminus nepatenkintą lenkų bajoriją ir užtikrinus Lenkijos sostą vienai savo dukterų — Jadvygai, Liudvikas sušaukė lenkų bajorus į Vengrijos miestą Košicus. Ten, po ilgų derybų, Liudvikas pagaliau sulygo su bajorija. Liudvikas pasižadėjo sumažinti bajorams mokesnius, kurie buvo mokami karaliaus naudai. Vietoj 12 skatikų nuo margo pažadėjo imti tiktai du skatiku. Be to, jis pasižadėjo savo ir savo įpėdinių vardu nedėti ant bajorų jokių mokesnių nei šiaip priedermių be pačių bajorų sutikimo. Tokiame atsitikime karalius privalė sušaukti bajorų seimą ir prašyti, kad jie sutiktų.

Už visa tai lenkų bajorai pasižadėjo pavesti Lenkijos sostą Liudviko dukteriai.

Visa tai buvo surašyta popieryje, kaipo karaliaus "privilegija," duota bajorams. Tai įvyko 1374 m. Nuo to laiko prasidėjo paprotys rinkti karalių. Rinko jį bajorai, susirinkę seiman.

Liudvikui mirus, Jadvyga nesiskubino į Lenkiją. Tuo tarpu Lenkijoje prasidėjo smarkūs naminiai vaidai. Vieni norėjo pasodinti į Lenkijos sostą vieną, kiti kitą kandidatą. Vaidai ir savitarpiniai mūšiai tęsėsi dvejus metus, kol Jadvyga neatkeliavo.

Dabar, namų vaidams galutinai Lenkiją nusilpninus, lenkų didžponiai, kurie buvo paėmę valstybės valdymą į savo rankas, pasibaisėdami pamatė, kokis pavojus grūmoja jiems iš kryžiuočių pusės. Lenkijai vienai pasilikus, negalėjo būti nė mažiausios vilties ne tik atsiimti iš kryžiuočių užgrobtąsias lenkų žemes ir Pamarį, bet dar kilo baimė, kad kryžiuočiai daugiau lenkų žemių neužgrobtų. Ta baimė nebuvo bergždžia. Mat, Jadvyga jau iš jaunų dienų buvo sužieduota su vokiečiu Vilium, Austrijos karaliaus sūnum. Nenorint turėti Lenkijos soste kryžiuočiams prielankaus vokiečio, lenkų didžponiams būtinai reikėjo sunaikinti Jadvygos sužiedavimą su Viliumi, o paieškoti jai vyro kaimynų tarpe. Taip ir padarė lenkų ponija. Varu pašalino iš Krokuvos jau atvykusį ir apsigyvenusį su Jadvyga Vilių. Nutarė, mat, suteikti jai vyrą — Lietuvos didįjį kunigaikštį Jogailą. Nors Jadvyga didžiai priešinosi tokiam ponijos pasielgimui, bet ponija prikalbėjimais, už kurių slėpėsi jėga, privertė ją sutikti tapt Jogailos žmona. Iš Jogailos, už teikiamą jam Lenkijos sostą, reikalavo, kad priimtų su visa Lietuva katalikų tikybą, prijungtų Lietuvą prie Lenkijos ir dar kitų pasižadėjimų.

II.
LIETUVOS PRIJUNGIMAS PRIE LENKIJOS IR LIETUVIŲ KRIKŠTAS.

Jogailai tiko tokis lenkų ponijos pasiūlymas. Jisai jautėsi savo silpnybę. Jautėsi, jog turėdamas tokį kaimyną, kaip Vytautas, jis niekuomet negalės būti tvirtas didžiojo kunigaikščio soste. Kiekvieną valandą jisai galėjo laukti, kad gabus ir veiklus Vytautas įstengs padaryti su juo taip, kaip jau kartą buvo padaręs Kęstutis. Tuomet, žinoma, reikia laukti atlyginimo už pasielgimą su Kęstučiu. Visiškai kas kita bus tapus Lenkijos karalium. Tuomet Vytautas nebeįstengs jo pasiekti. Ir Jogaila noriai priėmė lenkų pasiūlymą.

Prasidėjo derybos. Neilgai trukus, abi pusės sulygo. Jogaila 1385 m. Krėvoj išdavė raštą Jadvygos motinos pasiuntiniams, kuriuo pasižada, kad vedęs Jadvygą: 1) priimsiąs katalikų tikėjimą su visais savo broliais ir giminaičiais, bajorais ir prastais žmonėmis; 2) atiduosiąs savo iždą Lenkijos reikalams aprūpinti; 3) savo lėšomis ir darbu sugrąžinsiąs Lenkijai visas žemes, priešų iš jos atimtas; 4) paleisiąs iš nelaisvės visus krikščionis ir 5) amžinai prijungsiąs Lietuvą ir Gudiją prie Lenkijos.

Ant Jogailos išduotojo rašto padėjo savo parašus ir antspaudus ne tik Jogaila, bet ir jo broliai: Skirgaila, Kaributas, Lingvenis ir Vytautas. Lietuviams taip pat buvo pageidaujamas talkininkas kovoje su kryžiuočiais, kurie, pavergę prūsus, metai po metų, žingsnis po žingsnio, kas kartas vis giliau veržėsi į Lietuvos žemę; statė vis naujas pilis ne tik Lietuvos pakraščiais, bet ir viduryje (Kaune). Savo užpuolimuose ne kartą pasiekdavo ir Lietuvos sostapilę Vilnių. Prakilnesnieji vyrai negalėjo nematyti liūdno lietuvių tautos likimo, jeigu vokiečių banga nebus suturėta. Vieniems šitai padaryti, kaip parodė prityrimas, nebuvo galima.

Neilgai trukus po to, pas Jogailą vėl atvyko lenkų pasiuntiniai nuo didžiosios ir mažosios bajorijos ir nuo visos visuomenės. Tie pasiuntiniai pranešė Jogailai, jog jis esąs išrinktas Lenkijos karalium ir drauge skiriamas karalienei Jadvygai už vyrą.

Taip susiderėjęs su lenkų ponija, Jogaila 1386 m. nuvyko Krokuvon ir ten pirmučiausia buvo pakrikštytas drauge su nuvykusiais su juo giminaičiais. Jogaila gavo krikščionių vardą Vladislovo, o Vytautas — Aleksandro. Kiek vėliau Jogaila buvo sužieduotas su Jadvyga ir pakeltas Lenkų karalium. Prie tos progos lenkų ponija neužmiršo ir savo reikalus tinkamai aprūpinti: Jogaila pasižadėjo nesusiaurinti privilegijų, pirm buvusių karalių bajorijai duotų. Maža to, jie pasistengė paimti iš Jogailos dar ir tokius parašus, sulig kuriais karalius darosi prigulmingas nuo bajorijos. Jis prižadėjo nedalyti vietų kitaip kaip vietiniams bajorams ir tai tik bajorijai sutikus, neimti mokesnių daugiau kaip du skatiku nuo margo; panaikinti karaliaus valdininkus spręsti kriminales bylas, o pavesti tai bajorijai.

Paviešėjęs metus Lenkijoj, Jogaila su Jadvyga, drauge su daugybe lenkų kunigų ir pasaulinės ponijos, atkeliavo į Lietuvą krykštyti Lietuvos žmonių. Tai buvo 1387 m.

Pirmučiausia Jogaila paliepė sudaužyti stabmeldžių dievaičius, užgesinti šventąją ugnį ir iškirsti šventus miškus. Po to sukvietė Vilniaus gyventojus. Atskyrę vyrus nuo moterų, būriais varė juos į vandenį ir krikštijo, duodami vieną vardą visam būriui.

Pastatęs Vilniuje bažnyčią, Jogaila įsteigė vyskupiją. Jai pavedė daugelį dvarų ir dalį Vilniaus miesto su rūmais, namais ir gyvenančiais juose žmonėmis.

Aprūpinęs Vilnių, Jogaila pasileido važinėti po Lietuvą. Šaukė žmones susirinkti paskirtose vietose, kur juos būriais krikštijo lenkų kunigai. Kad daugiau žmonių patraukus prie krikšto, Jogaila visiems atėjusiems krykštytis davinėjo dovanų: kam skarelę, kam audeklo gabalėlį, kam kokį drabužį ir šiaip menkniekį. Daug geriau apdovanojo bajoriją. Šiems išleido tam tikrą raštą privilegiją, kuriuo leido visiems, priėmusiems katalikų tikėjimą, laisvai naudotis iš tėvų paveldėtais dvarais, parduoti juos, dovanoti, mainyti, ko pirmiau jie neturėjo teisės daryti be tam tikro didžiojo kunigaikščio leidimo. Davė teisę be d. kunigaikščio leidimo išleisti už vyro savo dukterį ar giminaitę. Be to dar, atleido visus apsikrikštijusius bajorus nuo visų darbų didžiojo kunigaikščio naudai; paliko tik priedermę eiti karan savo lėšomis. Kad lietuviai nevirstų stačiatikiais, bet vien katalikais, Jogaila suteikė minėtąsias teises tiktai bajorams katalikams. Maža to. Katalikams užgynė vesti stačiatikes arba tekėti už stačiatikio.

Keliaudamas po Lietuvą, Jogaila steigė bažnyčias, apdovanojo jas turtais ir atleido, kaip ir bajoriją, nuo visokių priedermių karaliui ir valstybei.

Taip įvyko lietuvių krikštas. Kadangi nebuvo lietuvių kunigų, kunigais ir vyskupu paliko vien lenkai, kurie nemokėjo lietuviškai. Tai buvo pirmi platintojai tarp lietuvių lenkų kalbos ir įtekmės.

(Daugiau bus)

Detroito pašto darbininkai gavo pranešimą, kad prezidentas Trumanas pasirašė bilių, kuris pakelia pašto darbininkams algas. Jiems ta naujiena labai patiko.

Baltimore, Md.

Spalių 28 d., sekmadienį, Lietuvių Progresyvių Moterų Klubas suruošė "party" ir "surprise". Tą dieną buvo paminėti du čionykščiai progresyvių lietuvių tarpe įvykiai: mūsų feljetonisto Pauliaus 75 metų amžiaus sukaktis —jam suruošta "party", — ir žinomo veikėjo Motiejaus Kutčinsko vedybos — jam suruošta "surprise".

Paulius gerai žinomas Laisvės skaitytojams iš jo sumanių ir nuotaikingų feljetonų. Jūsų korespondentas lankėsi pas Paulių, norėdamas gauti platesnių, jubiliejatą liečiančių žinių, o gal net viešai dar nepaskelbtų paslapčių iš konferencijos pas dievą, kurią taip meistriškai Paulius aprašo: Danguje yra kitaip, kaip ant žemės. Jūsų korespondentą Paulius maloniai priėmė, bet pasakė, kad smulkesnių žinių apie save suteiks tik nekrologui. Tai gi, dar ilgai teks laukti, nes jubiliejatas atrodo visapusiškai gerai, elegantiškas ir pasiryžęs dar daug parašyti. Laukiame ir linkime ilgiausių metų!

Motiejus Kutčinskas, perėjęs visus darbininko vargus ir savo sunkiu darbu susidaręs nemažą kapitalą, — prieš du metus likęs našlys, š.m. spalių 20 d. vedė. Kutčinskų porai L. P. Moterų Klubas ir suruošė "surpris". Buvo įteiktos gražios dovanos. Pasakyta daug nuoširdžių kalbų ir pareikšta karštų linkėjimų.

Linksmą valandą neužmiršti ir nukentėjęs kovūnai ir darbininkų reikalai. Sveturgimių gynimo fondui sumesta 50 dolerių ir L. P. Moterų Klubui liko 77 doleriai, kuriuos Klubas paskirstys būtiniausiems reikalams. Nedalyvavę: A. V. — atsiuntė 5 dolerius ir D. — 1 dolerį.

Kaip ir kituose parengimuose, taip ir šiame, didžiausia našta teko Juozų Deltuvų šeimoms, ypač, Franciškai ir Onai Deltuvienėms, kurios po tiek darbo dar rado laiko ir pašokti ir padainuoti.

Garbė joms! **Titnagas.**

Detroit, Mich.

Demokratiniai lietuviai nuoširdžiai parėmė Lietuvių Literatūros Draugijos Knygų Fondą. LLD 188 kuopa iš iždo aukavo $10. Asmenys aukavo sekamai: P. Gustaitis, kuopos organizatorius $5, A. Kupstytis $2. Po $1 aukavo: B. Veinis, Mitrikas, K. Belunas, K. Vidugiris, J. Zaimis, A. Dudginas, P. Reilis, K. Stepankevičius, S. Rimekas ir J. Vg. Kiti po mažiau. Viso aukų sukelta $28.75. Didelis ačiu! **Nellie Belunas**

Pittsburgh, Pa.

Į LLD Knygų Fondą pavieniai suaukavo $9. Po $1 aukavo: J. Miliauskas, J. Kvedaras, J. Purtikas, Mary Imbras, T. ir B. Paulauskas. Po 50 centų: V., Sherbin, W. Danenas, J. Yablonsky, Ew. Rakita, J. Sadnik, J. Mockus ir M. Paulauskas. Kiti po mažiau. LLD 40 kp. aukavo $5, tai bendrai pasidarė $14. Ačiu už aukas. **M. P.**

So. Boston, Mass.

LDS 62 kuopos susirinkimas atsibuvo lapkričio 1 d. Finansų sekretorius J. Usevich pranešė, kad jau pasiųsta į centrą $73, o likusius pasiųs vėliau. Išrinkti spaudos vajininkai — J. Žekonis ir L. Zalson. Taipgi išrinkti delegatai į LDS 1-mos Apskrities konferenciją. Nutarta surengti bankietą lapkričio 18 d.

Nors buvo Laisvėje spalio 13 d. rašyta, kad bankietas įvyks lapkričio 28 d., bet kadangi tą pačią dieną pasitaiko koncertas Norwoode, tai nutarėme savo bankietą atkelti į lapkričio 18 d. Norwoodas yra geras So. Bostono kaimynas, todėl nenorime jam pakenkti.

Bet už tai dabar kviečiame norwoodiečius atsilankymu atsilyginti ir skaitlingai dalyvauti mūsų šauniame bankiete.

Reikia žinoti, kad tą pačią lapkričio 18 d. atsibus ir LDS 1-mosios apskrities konferencija. Konferencija prasidės 10 val. ryte, o bankietas 5 val. vakare.

Tikimės turėti daug svečių iš visų kolonijų.

Nepamirškite dalyvauti tame svarbiame sąskridyje lapkričio 18 d., 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jonas Žekonis

Rockford, Ill.

Smetoniniai chuliganai ir čia pasižymėjo

Spalio 28 d. įvyko SLA kuopos 65 metų sukaktiės paminėjimas. Visą programą beveik išpildė chicagiečiai, A. Steponavičienės meno spėkos ir išėjo vidutiniškai.

Programą turėjo pradėti, kaip gyrėsi, vietinis kvartetas. bet ant pagrindų tepasirodė duetas. Sako, įvykęs menkas nesusipratimas tarp dainininkų, tai ir likosi duetas iš vieno vyro ir moters.

Gėlės įteiktos kvarteto dainininkėms, nors ir nedainavusioms. Matyt, jos buvo iš anksto nupirktos ir grąžinti nebuvo galima.

Kalbėjo vienas chicagiečių ir didžiavosi SLA turtu, bet skundėsi mažu skaičium narių. Jis ragino traukti daugiausia dipukus į draugiją. Džiaugėsi, kad pas dipukus yra daug energijos ir gero kraujo, kuris yra reikalingas dėl Susivienijimo. Ragino visus dirbti. Taipgi visi kuopos valdininkai turėjo progą pasakyti trumpas kalbas. Kai kurie jų deklamavo pasirašę iš popieros, ir taip užsibaigė programa.

Publikos buvo nemažai visokių pakraipų, o daugiausiai tikinčių. Pasivalgę vakarienę ir gerai pasivaišinę užkaito. Nekuriems pradėjo rasalas virti, ypatingai tų, kuriais kai kas džiaugėsi. Dipukai pradėjo nosis lyginti savo užtarėjams ir geradėjams. Na, rodos, apsimalšino ir atrodė viskas baigta, bet kur tau.

Neilgai palaukus tas geras kraujas vėl pradėjo šumytivirti. Puolė vakaro pirmininką. Nuo čia pasidarė dvi pusės: dipukų ir jų užtarėjų muštynės.

Pųblika tokio elgesio nepakentėjo ir pradėjo skirstytis, taip pat ir mušeikos išbėgiojo. Po to prasidėjo ginčai, vieni vienus užstojo, o kiti antrus. Pradėjo bartis. Dar kitos dejuot, kam mes juos parsitraukėm, kad mūsų vyrams galvas daužytų?

Aišku, dipukai ne visi prasti. Tiesa, nekurie sustojo pikietuoti mūsų progresyvių parengimus, bet pradėjo mušti savo geriausius prietelius. Atrodo bus sunku pasirenduoti svetainę parengimams dėl tos priežasties.

Parengime Dalyvavęs

Vienas laivakrovis pradėjo smarkiai šaukti, kai pamatė, kad skebas eina dirbti prie iškrovimo laivo New Yorko uoste. Kitas laivakrovis, taip pat streikieris, ragina jį taip smarkiai nešaukti.

Lawrence, Mass.

Daktaro McKinis prelekcija įvyko Maple Parke. Tema: širdies ligos ir aukštas kraujo spaudimas. Atsivežė širdies paveikslus ir aiškino, kaip ištinka širdies ligos. Pirmininkavo Ig. Čulada.

Daktaras aiškino, kaip širdies varomas kraujas cirkuliuoja po visą kūną. Žmogaus širdis turi 72 iki 82 dūžių į minutę. Širdis yra kaip pumpa. Vienu šonu išpumpuoja raudoną kraują kūnan, o kitu mėlyną kraują varo plaučiuosna atšviežinti.

Širdies ligų ir joms priežasčių yra daug. Pasitaiko, kad vaikas gimsta su viena ar daugiau širdies ligų. Daktaras apipasakojo kai kurias tokias ligas ir apie tai, kuriomis sergantiems jau yra žinoma pagalba, o kurioms dar nėra pagalbos.

Dabartiniais tyrinėjimais yra nustatyta, kad žmogus gali vidutiniai gyventi 68 metus. Tačiau sulaukusio 60 metų žmogaus organizme daug kas pakinta, sensta. Vienas pasidaro dideliu, nutukusiu, kitas menkėja, džiūsta. Jeigu jauti krūtinėje skaudėjimą, tai eik pas gydytoją. Jeigu sunku vaikščiot, jau greit skubėk pas gydytoją, patarė prelegentas.

—o—

Aukštas kraujo slėgimas yra labai pavojingas. Nuo jo gali įvykti kraujogyslės trūkimas-kraujoplūdis (hemorrhage), užlieti smegenis ir paralyžiuoti, arba sukrekėjęs įtekėti į širdį ir užkimšus jos kanalėlius širdį sustabdyti.

Riebumas taipgi kenkia. Perdaug didelis svoris vargina širdį, ji turi smarkiau mušti. Patarė stengtis perdaug nenutukti. Bet, kartą nutukus, reikia būti labai atsargiu su priemonėmis sukūdėti. Sakė, kad geriau valgyti medus, negu saldainės. Nevalgyti riebių, už vis vengti taukuose virtų ar keptų valgių. Rūkštus pienas gerai. Bet ir nuo pieno gali gauti ligą, nes piene gali būti bakterijų. Pienas turi būti sterilizuotas.

Alyvų aliejus, oleo-margarina gerai vartoti.

Apsirgusiam širdies ligomis aršiais priešais yra riebumas ir rūkymas. Jeigu tinsta kojos ar akys, tai matykite daktarą. Pasivaikščioti yra gerai, bet greitai eiti serganciam yra pavojinga. Taipgi yra pavojinga bristi per sniegą.

Patarė nelipti greitai laiptais ar į kalną.

Prelegentui buvo daug klausimų. Visi tinkamai atsakyti. **S. P.**

Chicagos Žinios

Gražiai palaidotas A. Gilbert-Gelbudas

Daug puikių gyvų gėlių vainikų ir bukietų teikė gražų vaizdą susirinkusiems į Ridiko šermeninę atiduoti paskutinį patarnavimą velioniui Augustui Gilbert (Gelbudai) pirmadienį, lapkričio 5 d. Susirinko seni velionio draugai, didžiuma buvusių angliakasių, kaip ir jis buvo pirma atvyksiant į Chicagą, per apie 20 metų.

Šermeninėj atsisveikinimo kalbą pasakė A. Jonikienė.

Liudesių daineles sudainavo nuolatinis Ridiko vargoninkas. Jis taipgi pasakė atsisveikinimo kalbą anglų kalboje. Apie antrą valandą palydovai susėdo į automobilius ir sekant karstą vyko į Tautiškas kapines.

Kapinėse vėl A. Jonikienė trumpai kalbėjo ir sulyg šeimos prašymo, pakvietė palydovus sustoti į Gelbudienės apartmentą. P. Ridikas padėkavojo palydovams ir visiems, kurie suteikė gėlių vainikus ir bukietus, visiems, išreiškusiems per "Vilnį" velionio šeimai užuojautą.

Palikę velionį Gelbudą amžinai gulėti Lietuvių Tautiškose Kapinėse, palydovai grįžo į miestą. Sunkiausis atsisveikyrimas buvo žmonai, dukterim ir sūnui su marčia. Tyliai, bet graudžiai verkiant, gailėdami skirtis amžinai su mylimu tėveliu, lėtai žygiavo link laukiančio automobiliaus.

Atvykę į Gelbudienės apartmentą palydovai rado stalą apdėtą visokiais valgiais. Skaniai pasivalgę ir atsisveikinę su įnamiais, svečiai vienas po kito apleido tą liudesio paliestą namą. **Buvęs.**

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar nakti, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Benedicto Macri, kuris teistas ir išteisintas. Jis buvo apkaltintas nužudyme sukniasiuvių unijos organizatoriaus William Luryje 1949 metais.

Darbininkai sustabdė skleidimą linčininkų vėliavos

Lerner krautuvėse po visą miestą buvo platinama ta vėliava, kurią vartojo pietinių valstijų vergų savininkai, kariavusieji prieš šiaurines valstybes ir prieš panaikinimą vergijos. Darbininkai tuo pasipiktino. Pagaliau unijistai; Distrikto 65-to nariai, nusprendė sustabdyti.

Komitetui nuėjus prašyti sustabdyti tų vėliavų skleidimą, vienas viršininkų sakė, kad South Carolina gubernatorius vartoja tą vėliavą, jis esąs jo prietelius, o tos vėliavos dabar madoje, tad jų platinimo nesustabdysiąs.

Komitetas nurodė, kad ta vėliava būna vartojama prie kiekvieno linčiavimo ir kad ji turi tą pačią reikšmę, kaip nacių svastika — unijų žlugdymo ir žmonių žudymo simbolis. Unijistai nepadės tą vėliavą skleisti, sakė jie.

Viršininkas, atrodė, to aiškinimo nenorėjo suprasti. Tiktai kuomet tos firmos darbininkai Harleme paskelbė, jog pikietuos krautuves, kur tos vėliavos bus skleidžiamos, firmos vedėjas pažadėjo sustabdyti tos vėliavos skleidimą.

Išvyko pailsėti

Charles Brown, su Walter Petraičiu dalininkas Grand Chair Furniture Co., lapkričio 10-tą išvyko į York, Pa., sykiu su grįžtančia namo dukra Mary Zabel. Ten pabuvos tūlą laiką, bandys apsiraminti, pasilsėti.

Marytė buvo čionai atvykusi su vyriausiais vaikais, Petruku ir Linda, dalyvauti Mrs. Mary Brown laidotuvėse. Jos vyras Francis su mažuoju kūdikiu Jerry buvo likęsis namie. Lapkričio 7-tą kūdikiui suėjo vieneri metai.

Queens prezidentystę laimėjo republikonai

James A. Lundy tapo išrinktas Queens apskrities (borough) prezidentu. Jisai gavo 152,058 balsus. Jo vyriausias oponentas James A. Delaney, demokratas, gavo 140,218 balsų.

Republikonai laimėjo dėka demokratų susiskaldymui ginče už kandidatą į prokurorą. Atskilusysis Livoti gavo 68,-170 balsų.

Gauta daugiau paramos Auditorijos langams

Philadelphijos Moterų Klubas, kurios jau seniai brooklynietes kvietė imtis bendrai to darbo, jos savo žodį rūpestingai išpildė: laike dienraščio Laisvės koncerto draugė R. Merkienė pridavė gražų pluoštą skambučių. Surinkta nuo:

Moterų Klubas	$30
Gera Draugė	50
Antanas Lipčius	10
Marijona Obraitienė	5
Ben. K. Stupelis	5
P. Klubietė	5
Ona Kušleikienė	5
Petronė Degutis	3
Lečinskas	3
Hell Mathis	2
A. Pranaitis	2

Po $1: A. Rutkus, Antanas Bakšis, Marcelė Walcka, Juozas Gružauskas. Viso $124.

Koncertui pasibaigus, per Oną Čepulienę simpatikai įteikė $41.

Anna Philipse	$5
Emilija Simonavičienė	5
A. Kaulinienė	2
S. Cedronienė	2
J. Weiss	2
K. Šolomskienė	2
J. Anskienė	2

Po $1: K. Stelmokienė, M. Burkauskienė, A. Venckunienė, A. Yanušis, M. Ražanskienė B. Makatenas, K. Balčiūnas, Ch. Devetsko, Simėnienė, Kulikas, K. Baltaitienė, A. Kalakauskienė, A. Virkutis, J. Bimba, Anna Makarevičius, M. Kalvaitienė, E. Andrušaitienė, V. Bunkienė, A. P., Urbonas, F. Mažilienė.

Per Katriną Petrikienę $34 sekami:

V. Keršulis	$5
Kuncienė	5
M. Witkus, Newark, N.J.,	2
D. M. Šolomskas	2
E. Marcinkevičienė, Great Neck	2
Žemaičiai, Hartford, Conn.,	2
Smitienė, Phila., Pa.,	2
P. Jasilionienė, Binghamton, N. Y.,	2

Po $1: Ventienė, J. Meškienė, Draugas, John, M. Kavaliunas, Marta Smaidžienė, Great Neck, N. Y., Grimaila, Klimas, V. Yanauskas, J. Čibirka, Mrs. Čibirka, Kanopa.

Per S. Sasną $11:

Marijona Ražanskienė	$2
Ona Depsienė	2
B. ir V. Zmitraitės	2
Mike Grigas	2
Anna Žilinskienė	1
Kaz. Bukčienė	1
S (per Bimbą)	1
J. Sidar (per Šolomską)	1

Skubotai imtasi aptaisyti Auditorijos langus pirm didžiosios dienraščio iškilmės-koncerto, kad atvykusiems svečiams seni skarmalai daugiau neerzintų akies. Nors ir nepilnai, bet pasimojimas atsiektas ir jeigu tik išteklius leis, bus imtasi darbo sutvarkymui ir estrados trūkumų.

Langų aptaisymui daug rūpinos Albina Mikalaus ir Stepas Večkys. Darbe daug gelbėjo J-nė, Ona Čepulienė, Marijona, Ona Titanienė, Sasna, Titanis, Balčiūnas. Ačiū visiems už piniginę paramą ir nuoširdžią talką.

Katrina Petrikienė

Palaidojus Mary Brown

Lapkričio 5-tą, gražiame Flushing kapinių kalnelyje tapo supiltas naujas kapas. Ten pasiliko Mrs. Mary Brown.

Liko gailiame liūdesyje jos mylėtas ir ją mylėjęs vyras Charles Brown; duktė Anna ir žentas Frank Marshall su dukrelėmis Mary ir Anna; duktė Blanche Shire su vaikučiais William ir Barbara; sūnus Walter ir marti Adele Petraitis su sūneliais Martin ir Walter; sūnus Joseph ir marti Leona Petraitis su vaikučiais; Joseph ir Eileen, podukra Mary Zabel su šeima; taipgi seserys Konstancija Savonas ir Helen Ropas, gyvenančios Swoyersville, Pa., ir sesuo Paulina Nalivaikienė, gyvenanti Gardner, Mass., ir daug kitų artimųjų.

Seserys Savonas ir Ropas buvo atvykusios į laidotuves. Taipgi atvyko podukra Mary iš York, Pa. Sesuo Nalivaikienė negalėjo atvykti dėl nesveikatos.

Velionė Brown buvo kilusi iš Nemajūnų kaimo, Šventežerių parapijos, Seinų apskrities, Suvalkijoje. Jaunystėje gyveno Gardner, Mass. Pradžia jos gyvenimo Amerikoje turėjo būti sunki. Auklint jau keturis mažus vaikus mirė jos pirmasis vyras Petraitis. Jauna našlė ištekėjo už velionio vyro brolio, antrojo Petraičio, užtikrindama mylinčią globą savo našlaičiams. Ji neklydo: gražioje santaikoje išgyveno daugelį metų ir pavyzdingai išauklėjo šeimą.

Vaikams paaugėjus, bene didžiojo nedarbo laiku, velionė su vyru ir šeima persikėlė į Brooklyną. Nežinau, ar jų pačių šeima kentė nuo nedarbo. Bet žinau tai, kad ne kartą su velioniu Petraičiu ir jinai dalyvaudavo susirinkimuose, kuriuose būdavo keliami reikalavimai bedarbiams apdraudos. Darbo žmonės reikalaudavo tų šiandieną įprastų gauti bedarbiams čekių, apie kuriuos tuomet būdavo "subversyvu" ir užsiminti.

Užaugus šeimai, kuomet jau būtų galėjusi ramiai pagyventi, ją ir vėl ištinka nelaimė, miršta jos antrasis vyras Petraitis.

Greta tos širdgėlos ir ilgėsio, ją kankina nerimas dėl prasidėjusio karo, dėl kurio buvo įtraukti tarnybon laivyne jos sūnus Joseph ir žentas Frank. Tai tų nerimasčių sukuryje jinai arčiau susipažino su taipgi apnašlėjusiu Brown, apsivedė ir taip pat gražiai išgyveno devynerius su virš metus.

Paskiausių kelių mėnesių laikotarpiu jos sveikata buvo pašlijusi. Kartais jos širdį vargino antpuoliai, jausdavosi nerami ir silpna. Bet tiems kiek praėjus, ji manydavo stiprėjanti ir senu įpratimu eidavo šeimininkės pareigas, nors to jai ir nereikėjo. Dabar visa šeima suaugusi (išskyrus anukus), visi kur nors uždarbiauja. Vyras jai dažnai primindavęs reikalą ilsėtis. O ten pat gyvenusi ją labai mylinti ir taip pat darbšti duktė Anna norėdavo visu kuo moinai patarnauti. Bet jinai mylėjo darbą ir nenorėdavo nusileisti ligai ir silpnybei. Tiktai visuotino sunegalėjimo dienomis ji leisdavosi paguldoma namie ar ligoninėje.

Seniau gailesčių apžalotoje širdyje prieš keletą mėnesių vėl pasikartojo neramybė dėl mirties jauno žento Shire. Esant silpnai, šis buvo didis smūgis. Net mažesnės reikšmės dalykėliai, kaip kad nuklydimas ar pavogimas šuniuko, pasidarė pavojingais erzintojais jausmų. Tačiau nei ji nei kas kitas nemanė, kad mirtis taip artima. Lapkričio 1-mą ji linksmai apžiūrinėjo nuo vaikų su anukais ir nuo podukros su šeima gautus sveikinimus jos tą dieną praeitusiu gimtadieniu. Džiaugėsi, kad podukra atvažiuos pas ją pabūti. Bet pavargusi širdis sustojo, gimtadienis tapo ir mirties diena.

Velionė buvo draugiška ir visuomeniškų nuotaikų žmogus. Kol spėkos tebetarnavo, dažnai ją matydavome lietuvių sueigose. Spėkoms sumažėjus, susitikdavome rečiau, bet pažangiųjų draugijų ir spaudos neapleido, skaitė dienraštį Laisvę ir išsilaikė laisva. Vykdant jos valią, ji ir palaidota laisvai. Aromiskio šermeninėje ilsėjosi padabinta tiktai gėlėmis. Į kapus palydėjo būrys jos giminių ir draugų. Prie kapo atsisveikinimo žodį tarė S. Sasna, varde dienraščio Laisvės štabo, pareikšdama liūdinčiai šeimai užuojautą.

Po laidotuvių šeima pakvietė palydovus sugrįžt į velionės sūnaus Joseph Petraičio užeigą prie Grand St., Williamsburge. Vaišingai priėmė. Kitas jos sūnus sykiu su patėviu Brownu yra gerai įsikūręs rakandų pardavimo ir taisymo įstaigoje, 402 Grand St., yra žinomi kaipo geri amatininkai.

Rep.

Rinkimų atbalsiai

Amerikos Darbo Partija pareiškė, kad jos rolė kovose už darbininkų ir liaudies gerovę nepasibaigia rinkimų diena. Savo pirmame po rinkimų pareiškime sako, jog taksai ant pirkinių (sales tax) turi būti visiškai panaikinti. Pinigai miesto reikalams turi ateiti iš ten, kur jų yra — iš teisingo ir pilnutino aptaksavimo nejudomojo turto ir iš pardavinėjimo didžius pelnus nešančių šėrų — stock.

Išrinktasis Miesto Tarybos prezidentu Rudolph Halley sako, kad pirmiausiuoju reikalu jisai skaito numažinti sales tax nuo 3 iki 2 nuošimčių, taipgi apvalyti pajūrį.

Kovojusio prieš kėlimą sales tax komiteto viršininkas Walter Hoving pažadėjo jam padėti veikloje už tų taksų numažinimą. Bet tiktai darbiečiai reikalauja tuos taksus visiškai panaikinti.

Biznieriai ėjo pas majorą prašyti, kad baigtų streiką

New Yorko prekybininkų organizacija praėjusį trečiadienį pasiuntė 300 asmenų delegaciją į City Hall pas majorą prašyti, kad jis stengtųsi sudaryti sąlygas laivakroviams sugrįžti į darbą. Tas atsteigtų biznį į normales vėžes.

Streikas, sakė biznierių atstovai, jiems daro nuostolių po apie milijoną dolerių kas dieną. O dar niekas nežino, neapskaičiavo, kiek prekių bus sugadintos dėl per ilgo stovėjimo, arba dėl netinkamo jų kraustinėjimo, jeigu būtų bandoma dirbti su atvarytais streiklaužiais.

Majoras nuo biznierių užrakinėjo duris, su jais nesimatė. Sakė esąs užimtas prie telefono. O tūla spauda rašė, kad biznieriai pasielgę netinkamai. Girdi, "kaip komunistai" atėjo būriu. Ar negalėjo pasidaryti "deitą" kur nors viešbutyje, ar pasikalbėti telefonu, nedarant nesmagumo.

Biznieriai atsako, kad jeigu tave varo iš biznio, ar kaip kitaip atima tau pragyvenimą, etiketę tenka palikti namie. Reikia veikti taip, kad greičiau ir daugiau laimėtumei.

T-as.

Bronx policistai Edwin Shirley ir Eugene Marshall tapo pavojingai sužeisti mašinai smogus į medį.

Egipto žmonės demonstruoja prieš anglus. Jie reikalauja, kad anglai išsikraustytų iš jų žemės. Demonstracija įvyko Egipto sostinėje Cairo.

Laikraščių pardavėjai pikietavo majorą

Virš 2,500 unijistų, Distrikto 65-to narių, pikietavo City Hall praėjusį ketvirtadienį. Jie reikalavo, kad majoras liautųsi grąsinęs skebais streikuojantiems Union News Co. standų darbininkams.

Daug tų standų, apie 150, randasi miestinių IRT ir BMT subvių stotyse. Miesto valdžia gali padėti streikieriams, jeigu to pageidautų. Leidimas į stotis skebų statytų miestą atsakomybėje už tai, kas atsitiks stotyse. Juk padorūs žmonės dabar laužyti streikų neina, visi jau žino, kas yra unijos ir kas yra darbo žmogus.

Moterų Dėmesiui

Apšvietos Klubo svarbus susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, lapkričio 15-tą, 8 val., Liberty Auditorijoje. Visos narės prašomos atvykti ir kviesti savo drauges.

Valdyba.

Praėjusiuose rinkimuose visame mieste buvo areštuotas tiktai vienas asmuo, kaipo prasižengęs rinkimų taisyklėms. Jis vedęs agitaciją už Halley prie pat balsavimo stoties.

Yonkerse dieną po rinkimų 458 motoristai gavo tikietus už įvairius prasižengimėlius. Motoristai sako, jog policistai kerštauja ir nori tuo būdu sukelti iždą. Rinkimų dieną piliečiai atmetė buvusį pasiūlymą pridėti policistams algos.

Anglijos kairysis darbietis Aneurin Bevan po rinkimų. Jis jaučiasi laimėtoju. Už jį paduoti balsai paskutiniuose rinkimuose smarkiai pakilo.

PRANEŠIMAS

DETROIT, MICH.

Žaislų Vakaras.

Detroito Lietuvių Moterų Pažangos Klubas rengia Žaislų vakarėlį, Sekmadienį, 18 d. Lapkričio, Draugijų Svetainėj, 4097 Porter St., 4:30 val. po pietų. Draugės, malonėkite atnešt kokių dovanėlių dėl parengimo. Klubo valdyba žadėjo nupirkt dovanų, bet niekada nebūna perdaug. Kada draugės lošia, tai visos šį-tą nori laimėt. Kviečia visas klubietes, taipgi ir vyrus atsilankyt. — Klubo valdyba.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Automobilių Technikos
MOKYKLA

Išmokome Mechaniku ir Chauffeur'iu

Baigus mokyklą išduodame diplomą, padedame gauti vairutojo laisnius. Pamokos dienom ir vakarais. Mokykla atdara kasdien. Aiškinimai lietuvių ir anglų kalbose.

Direktorius
L. TICHNIAVIČIUS

Metropolitan Auto School
155 Second Ave., New York City
Tel. GRamercy 7-8951

EGZAMINUOJAM AKIS
RAŠOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja Light housekeeping rūmas, šaldytuvas, bendra maudynė, tinkantis porai ar biznio moteriškei. Tel. South 8-2634. (222-226)

REIKALAVIMAI

HELP WANTED—FEMALE

Reikalingos moteriškės prie vaikų drabužėlių ar suknelių. Nuolatinis darbas. Kreipkitės: Little Mistress, 35 W. 35th St., 7-tos lubos, N.Y.C.

HELP WANTED—MALE

Reikalingas superintendentas laiptais užlipamame apartmentiniam namui, anglim šildomas, turi būt geras mechanikas, nėra superintendentui kambarių. Šaukite vakarais: GL. 5-2165. (222-226)

ABELNAI PAGELBININKAS

Stiprūs vyrai, amžiaus 25 iki 40 metų, abelnam fabriko darbui. Nuolatinis darbas, 48 val. savaitė, pakeičiamais šiftais.
Kreipkitės tik asmeniškai.
KENLILE, INC.
99 — 9th St., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGAS DARBININKAS

Laisvės įstaigai reikalingas darbininkas prie ekspedicijos darbo; taipgi turi mokėti troką vairuoti. Lengvas darbas, greit išmokstamas. Kraipkitės: 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO AR ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street
TELEVISION Telefonas EVergreen 4-8969

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174